

เล่ม ๗๔ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มกราคม ๒๕๐๐



พระราชบัญญัติ
เทศบาล (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๔๙๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๐

เป็นปีที่ ๑๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วย
เทศบาล

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้น
ไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

เล่ม ๑๔ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มกราคม ๒๕๐๐

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๕๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ การจัดตั้งเทศบาลภายหลังวันที่พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๕๕ ใช้บังคับ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติและวิทยฐานะตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ให้เป็นสมาชิกแห่งสภาเทศบาลนั้นในฐานะเป็นผู้เริ่มการ และให้นำบทบัญญัติ ว่าด้วยสภาเทศบาลและคณะเทศมนตรีมาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อครบกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่สภาเทศบาลได้มีการประชุมกันครั้งแรก ให้สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกที่ราษฎรเลือกตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๕

ท้องถิ่นใดที่มีสภาพเป็นสุขาภิบาลอยู่แล้ว หากต่อมาได้มีการจัดตั้งขึ้นเป็นเทศบาล ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๕ โดยไม่ต้องมีการแต่งตั้งสมาชิกเป็นผู้เริ่มการตามวรรคแรก”

เล่ม ๗๔ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มกราคม ๒๕๐๐

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๕ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ การเปลี่ยนชื่อเทศบาล หรือการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาล ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

ให้กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงเขตเป็นเทศบาลตามความในวรรคก่อน หมุดำนาจหน้าที่เฉพาะในเขตที่ได้เปลี่ยนแปลงนั้น นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลใช้บังคับเป็นต้นไป”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกซึ่งราษฎรเลือกตั้งตามกฎหมาย ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ สมาชิกภาพแห่งสภาเทศบาลย่อมสิ้นสุดลงเมื่อ

เล่ม ๗๔ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มกราคม ๒๕๐๐

(๑) ถึงคราวออกตามวาระ หรือยุบสภาเทศบาล

(๒) ตาย

(๓) ลาออก โดยยื่นใบลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

(๔) ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล

(๕) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้สอบสวนแล้วสั่งให้ออกโดยเห็นว่าไม่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลนั้น

(๖) สภาเทศบาลวินิจฉัยให้ออก โดยเห็นว่ามีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่เทศบาล มติในข้อนี้ต้องมีคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกที่อยู่ในตำแหน่ง ทั้งนี้ให้มีผลตั้งแต่วันที่สภาเทศบาลลงมติ หรือ

(๗) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้ออก โดยเห็นว่ามีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง หรือเสื่อมเสียแก่เทศบาล หรือราชการ ฝ่ายนี้ต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือไม่มาประชุมสภาเทศบาลสามครั้งติด ๆ กัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

เล่ม ๗๔ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มกราคม ๒๕๐๐

การวินิจฉัยชี้ขาดตาม (๔) ให้ศาลแขวง หรือในกรณี
ที่ไม่มีศาลแขวงให้ศาลจังหวัด วินิจฉัยตามวิธีพิจารณาสำหรับ
ศาลนั้นๆ แต่การชี้ขาดของศาลดังกล่าวย่อมไม่กระทบกระทั่ง
การที่สมาชิกนั้นได้ปฏิบัติหน้าที่ในสภาก่อนที่ทำการชี้ขาด”

มาตรา ๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราช
บัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๕ เทศมนตรีทั้งคณะต้องออกจากตำแหน่ง
เมื่อ

(๑) สมาชิกภาพแห่งสภาเทศบาลชุดที่คณะเทศมนตรี
เข้ารับหน้าที่สิ้นสุดลง ทั้งนี้ให้คณะเทศมนตรีที่ออกนั้นอยู่ใน
ในตำแหน่งเพื่อดำเนินกิจการในหน้าที่ของคณะเทศมนตรีต่อไป
จนกว่าคณะเทศมนตรีที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

(๒) สภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณประจำปี

(๓) ความเป็นเทศมนตรีของนายกเทศมนตรีสิ้นสุดลง
หรือเทศมนตรีต้องออกทั้งคณะ หรือ

(๔) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้เทศมนตรี
ทั้งคณะออกจากตำแหน่ง

เล่ม ๗๔ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มกราคม ๒๕๐๐

ในกรณี (๒) (๓) และ (๔) นี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด แต่งตั้งผู้เห็นสมควร เพื่ำนำนของคณะเทศมนตรีที่ต้อง ออกให้เป็นคณะเทศมนตรีชั่วคราว เพื่อดำเนินกิจการของ เทศบาลไปจนกว่าจะได้แต่งตั้งคณะเทศมนตรีขึ้นใหม่ การ แต่งตั้งคณะเทศมนตรีขึ้นใหม่จะต้องดำเนินการภายในเก้าสิบ วันนับแต่วันที่คณะเทศมนตรีต้องออกจากตำแหน่ง”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราช บัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๖ นอกจากที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๕ แล้ว ความเป็นเทศมนตรีจะสิ้นสุดลงเฉพาะตัวเมื่อ

(๑) สมาชิกภาพแห่งสภาเทศบาลสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๕

(๒) ลาออก โดยยื่นใบลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้สอบสวน แล้วสั่งให้ออกโดยเห็นว่า เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา กับ เทศบาลหรือในกิจการที่กระทำให้แก่เทศบาล ทั้งนี้ไม่ว่าโดย ตรงหรือโดยทางอ้อม หรือ

(๔) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้ออกตาม มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๗๓”

เล่ม ๗๔ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มกราคม ๒๕๐๐

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๗ คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีผู้ใดซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้สั่งให้ออกจากตำแหน่งไม่มีสิทธิที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นนายกเทศมนตรีหรือเทศมนตรีอีกตลอดวาระของสภาเทศบาลนั้น”

มาตรา ๑๐ สมาชิกสภาเทศบาลประเภทที่สองแห่งเทศบาลที่ดำรงตำแหน่งอยู่แล้ว ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงอยู่ในตำแหน่งได้ต่อไปจนถึงคราวออกตามวาระและถ้าตำแหน่งว่างลงเพราะเหตุอื่นก่อนถึงคราวออกตามวาระจะแต่งตั้งสมาชิกขึ้นแทนต่อไป ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๕๖ ได้

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้.

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

เล่ม ๑๔ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มกราคม ๒๕๐๐

หมายเหตุ: - เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากสมควรที่จะยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่สอง เพื่อให้มีแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเป็นอยู่แต่ประการเดียว กับแก้ไขเพิ่มเติมไม่ต้องให้มีการแต่งตั้งผู้คุณสมบัติ และวิธีฐานะเป็นสมาชิกสภาเทศบาลในฐานะเป็นผู้เริ่มการสำหรับท้องถิ่นที่เป็นศูนย์กลางอยู่ก่อนแล้วจึงคงชนเป็นเทศบาล เพราะท้องถิ่นที่เป็นศูนย์กลางอยู่ก่อนแล้วนั้นได้มีการปฏิบัติหน้าที่ของท้องถิ่นต่อเนื่องกันมาโดยมีกรรมการเลือกตั้งจากราษฎรเข้ามามีบทเป็นกรรมการศูนย์กลางอยู่ด้วย จึงไม่จำเป็นต้องให้มีสมาชิกสภาเทศบาลในฐานะเป็นผู้เริ่มการอีก นอกจากนี้ การเปลี่ยนชื่อเทศบาลยังไม่มีบทบัญญัติระบุไว้ชัดแจ้งว่าจะกระทำได้โดยวิธีใด เพื่อไม่ให้มีปัญหาจึงสมควรจะได้มีบทบัญญัติไว้เสียให้ชัดว่า การเปลี่ยนชื่อเทศบาลให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาจึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ บางมาตรา.